

VÄESTÖN KOULUTUSRAKENNE LAHDESSA JA SUURIMMISSA KAUPUNGEISSA 2010

YHTEENVETO

Väestön koulutusaste on selvästi korkeampi yliopistokaupungeissa (Espoo, Helsinki, Oulu) kuin ”entisillä” teollisuuspaikkakunnilla (Kouvola, Lahti, Pori). 2000-luvulla ammattitutkintoa suorittamattomien osuus on vähentynyt ja keski- ja korkea-asteen suorittaneiden osuus kasvanut. Ilman ammattitutkintoa olevien osuus pienenee jatkossakin väestön ikärakenteesta johtuen, varsinkin pääkaupunkiseudun ulkopuolella. Lahtelaisen koulutusrakenteen muutos on vuodesta 2001 seurannut koko maan kehitystä.

Ammattitutkinnon suorittaneet. Ylemmän korkea-koulututkinnon suorittaneiden osuus on kasvanut eniten yliopistokaupungeissa, keskiasteen suorittaneiden osuuden vastaavasti vähentyessä. Alempien korkea-asteen tutkintojen osuus on jonkin verran vähentynyt lähes kaikissa suurissa kaupungeissa, paitsi Porissa ja Lahdessa. Naisia korkeakoulututkinnon suorittaneista selvä enemmistö, keskiasteen tutkinnon suorittaneista vähemmistö.

Työvoiman koulutus rakenne kuvaa koulutusjakaumaa työmarkkinoilla. Koulutetuin työvoima on Espoossa ja Helsingissä, joissa vähintään ylemmän korkea-asteen tutkinnon on suorittanut yli 20 % työvoimasta, Vantaalla vain reilu 10 %. Alhaisin työvoiman koulutustaso on Kouvolassa ja Porissa. Työvoiman koulutusaste on noussut eniten Porissa ja Lahdessa vuodesta 2001, joissa ammattitutkintoa vaille olevien osuus työvoimasta on vähentynyt noin 8 prosenttiyksikköä. IT-alan työvoimatarve 2000 luvun ensimmäisenä vuosikymmenenä näkyy Espoon, Helsingin, Tampereen ja Oulun korkea-asteen suorittaneiden työvoimaosuuden kasvuna.

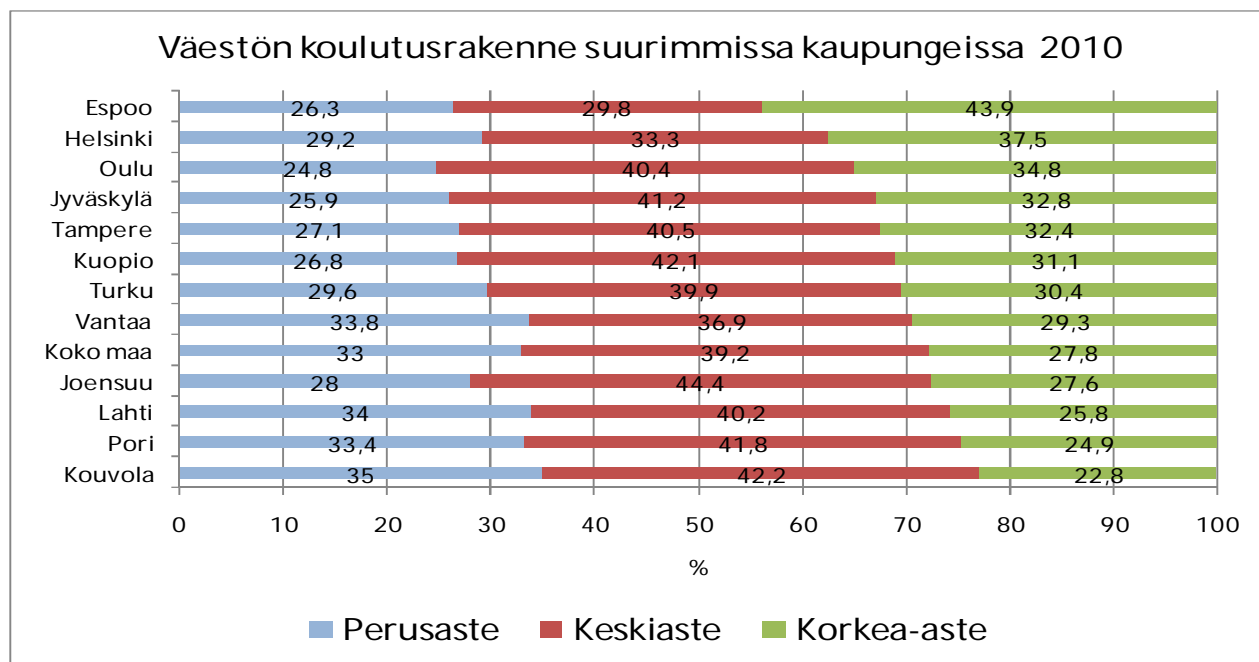
Työttömien koulutus rakenne. Vain perusasteen omaavien työttömien osuus on vähentynyt ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuuden kasvaessa varsinkin yliopistokaupungeissa. Lahdessa työttömien koulutusrakenteen muutosprosessi on ollut hitaampi—osaltaan pitkäaikaistyöttömien alhaisesta koulutustason johtuen—kuin muissa suurimmissa kaupungeissa.

Työllisen työvoiman ja työttömien koulutus rakenteen muutos 2007-2010 sukupuolen mukaan. Vuoden 2008 lopussa alkanut lama koetteli eniten miesvoittoisia toimialoja. Tämä nosti naisten osuutta ammattitutkinnon suorittaneesta työllisestä työvoimasta sekä toisaalta vähensi naisten osuutta työttömistä kaikissa koulutusasteissa. Naisten osuus työllisestä työvoimasta kasvoi vuodesta 2007 lähtien eniten Lahden ohella Kouvolassa, Turussa ja Porissa, vähiten pääkaupunkiseudulla. Myös työttömien naisten osuus on laskenut kaikissa koulutusasteissa vähemmän pääkaupunkiseudulla kuin muissa suurissa kaupungeissa ja koko maassa keskimäärin.

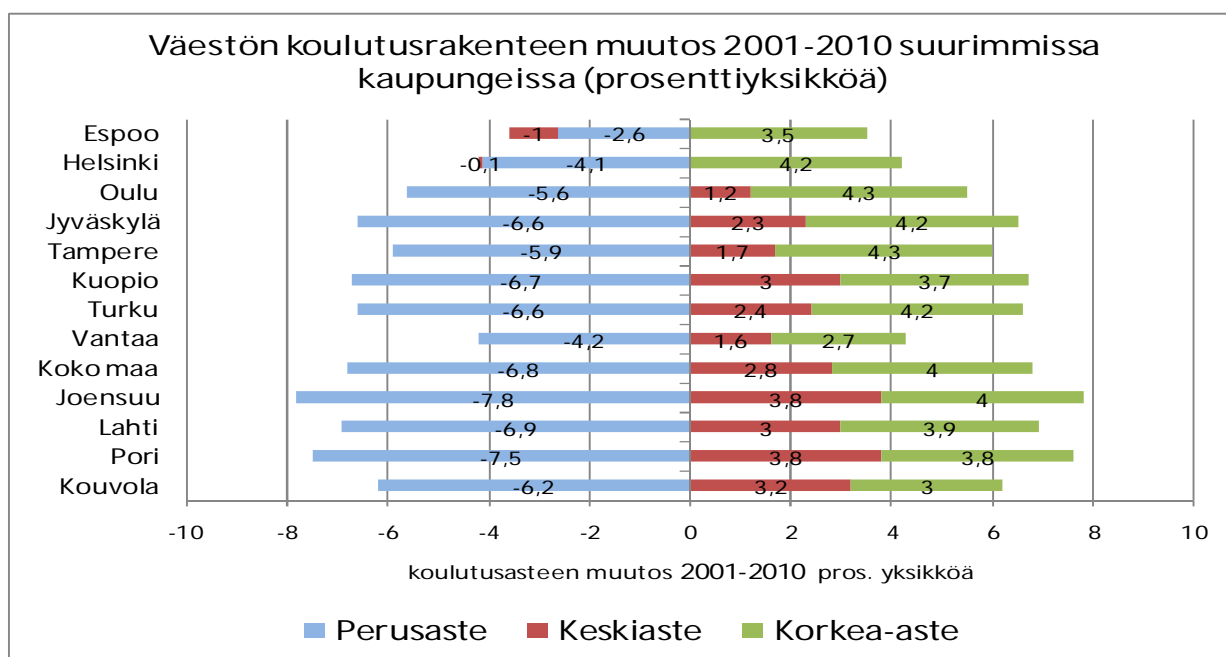
Koulutus rakenne alueittain. Koulutetuin väestö asuu Lahdessa uusilla omakotialueilla, joissa yli 35 % 15-vuotta täyttäneistä on suorittanut korkeakoulututkinnon. Alhaisin koulutustaso on vanhoilla kerrostaloalueilla ja vanhuspainotteisilla alueilla.

VÄESTÖN KOULUTUSRAKENNE SUURIMMISSA KAUPUNGEISSA 2010: 15-VUOTTA TÄYTTÄNYT VÄESTÖ: KOULUTUSRAKENNE

Väestön koulutusaste on selvästi korkeampi yliopistokaupungeissa (Espoo, Helsinki, Oulu) kuin "entisillä" teollisuuspaikkakunnilla (Kouvola, Lahti, Pori). Espoossa väestöstä on korkeakoulutettua 44 %, Kouvolassa vain vajaa 23 % 15-vuotta täyttäneestä väestöstä. Vain peruskoulutuksen saaneita on yliopistokaupungeissa reilu 25 % väestöstä, perinteisillä teollisuuspaikkakunnilla noin 35 %.

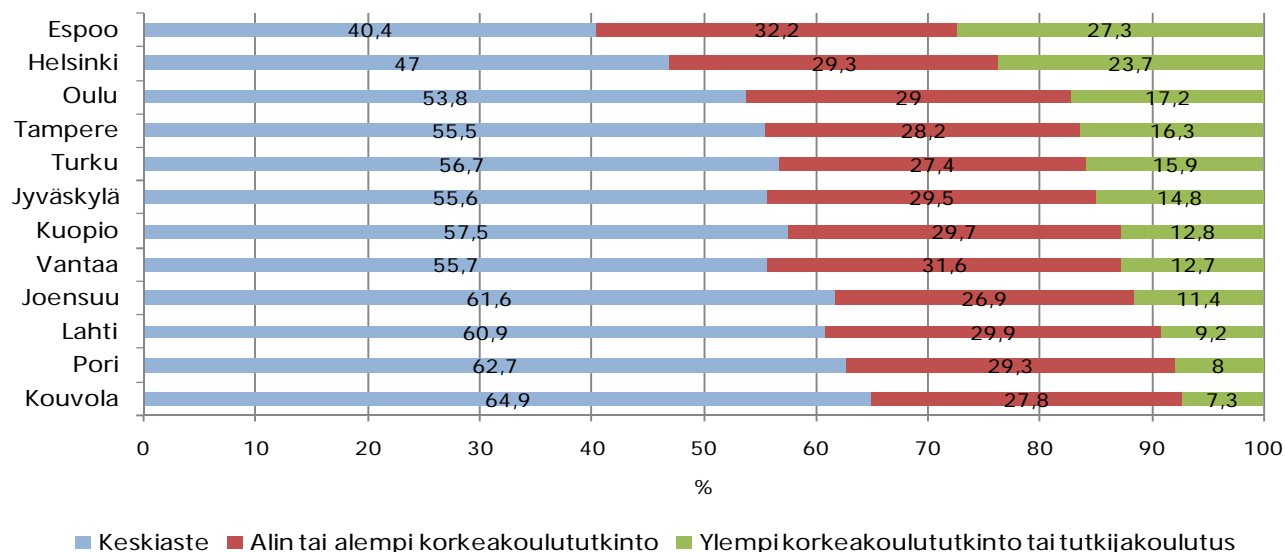
2000-luvulla ammattitutkintoa suorittamattomien osuus on vähentynyt koko maassa 6,8 prosenttiyksikköä, keskiasteen suorittaneiden osuus kasvanut 2,8 prosenttiyksikköä ja korkea-asteen tutkinnon omaavien osuus kasvanut 4 prosenttiyksikköä. Lahtelaisten koulutus rakenteen muutos on seurannut koko maan kehitystä. Ilman ammattitutkintoa olevien osuus väheneminen jatkuu väestön ikääntyessä, varsinkin pääkaupunkiseudun ulkopuolella.

VÄESTÖN KOULUTUSRAKENNE SUURIMMISSA KAUPUNGEISSA 2010: (AMMATTI)TUTKINNON SUORITTANEET

Korkeakoulutettu väestö on enemmistönä Helsingissä ja Espoossa, kun Kouvolassa, Porissa, Lahdessa ja Joensuussa alle 40 % ammattitutkinnoista on korkea-asteen tutkintoja. Espoossa korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden osuus 59,6 %, (Kouvola 35,1 %) on suurin ja keskias-teen suorittaneiden osuus 40,4 % (Kouvola 64,9 %) pienin kaikista ammattitutkinnon suorittaneista 2010.

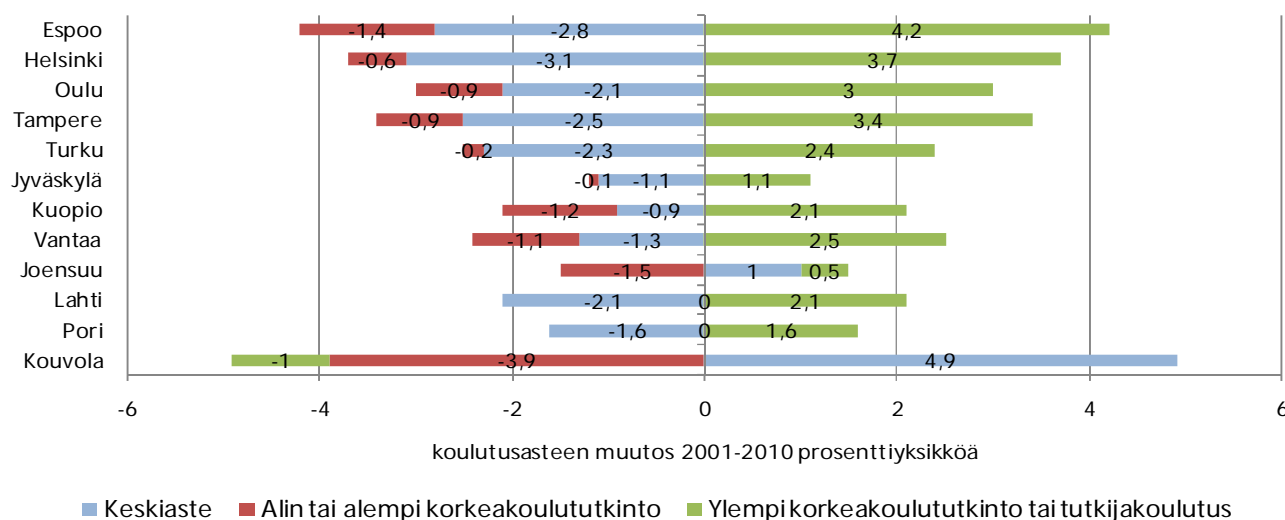
(Ammatti)tutkinnon suorittaneet koulutustason mukaan suurimmissa kaupungeissa 2010

2000-luvulla vähintään ylempään korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus on kasvanut eniten yliopistokaupungeissa, keskiasteen suorittaneiden osuuden vastaavasti vähentyessä. Alempien korkea-asteen tutkintojen osuus on jonkin verran vähentynyt lähes kaikissa suurissa kaupungeissa. Vain Porissa ja Lahdessa alempien korkea-asteen tutkintojen suhteellinen osuus on säilynyt ennallaan. Lahdessa ylempään korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus on kasvanut vuodesta 2001 2.1 prosenttiyksikköä, keskiasteen suorittaneiden osuuden vähentyessä saman verran.

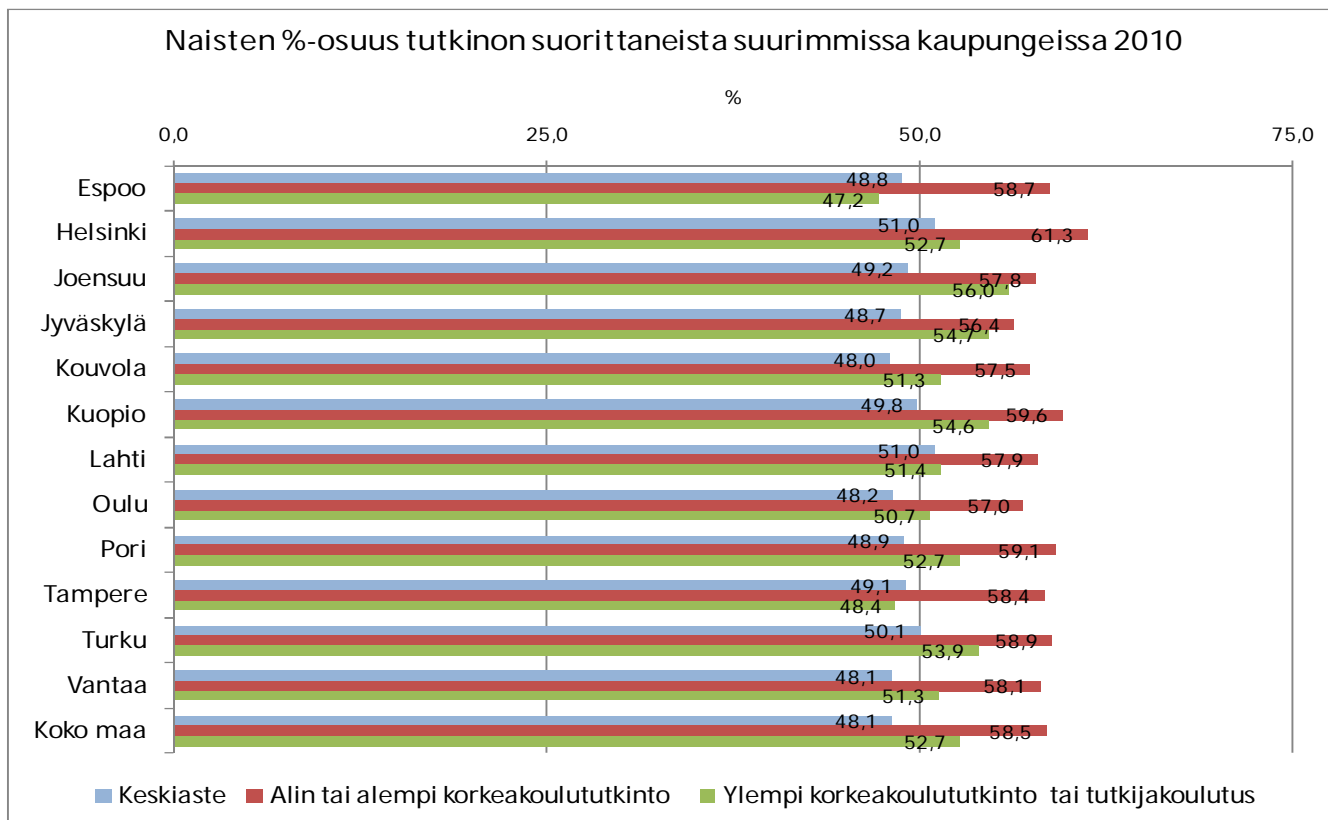
2000-luvun kuntaliitokset vaikuttavat vertailuun Kouvolan, Jyväskylän ja Joensuun kohdalla.

(Ammatti)tutkinnon suorittaneiden koulutusasteen muutos 2001-2010 suurimmissa kaupungeissa

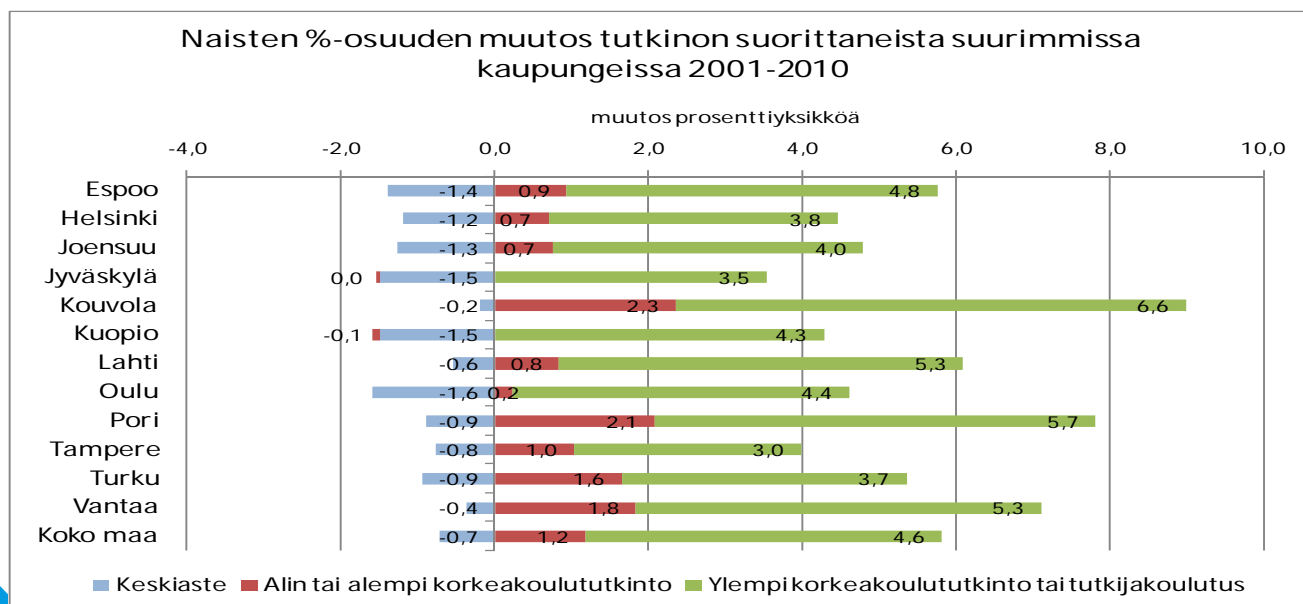

VÄESTÖN KOULUTUSRAKENNE SUURIMMISSA KAUPUNGEISSA 2010: (AMMATTI)TUTKINNON SUORITTANEET SUKUPUOLEN MUKAAN

Naisten osuus ylempien korkeakoulututkinnon suorittaneista oli vuonna 2010 koko maassa 52,7 %, alemman korkeakoulututkinnon suorittaneista 58,5 % ja keskiasteen suorittaneista 48,1 %. Suurimmista kaupungeista vain Espoossa ja Tampereella miesten osuus vähintään ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneista oli suurempi. Keskiasteen tutkinnon suorittaneista enemmistö oli naisia Helsingissä, Lahdessa ja Turussa.

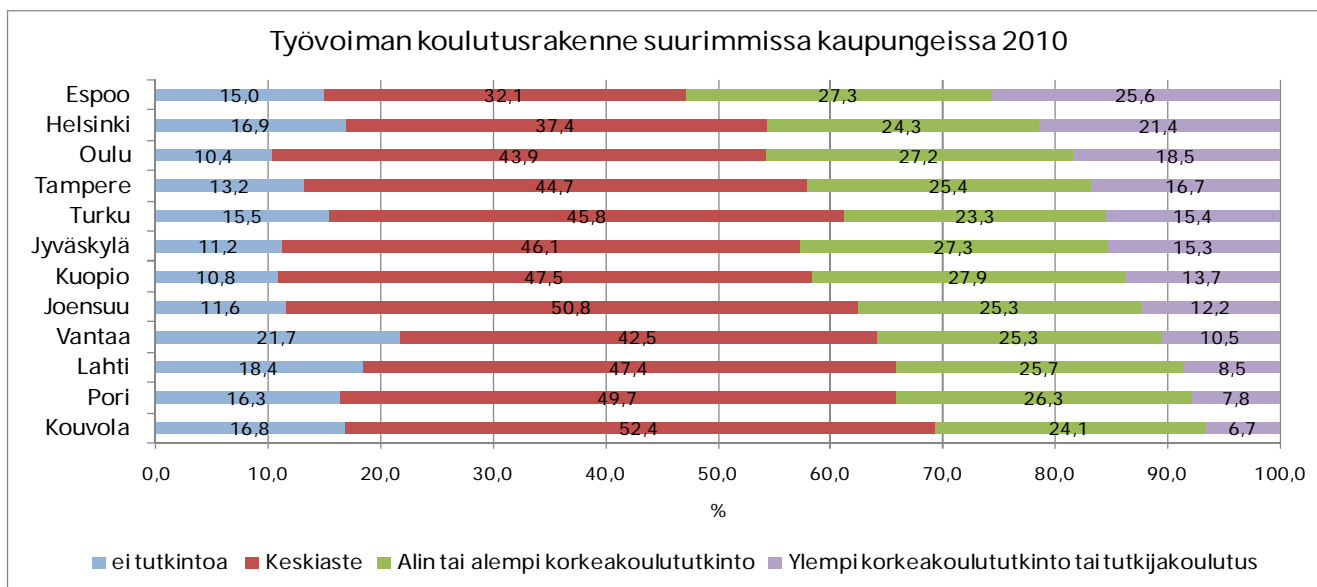
Vuodesta 2001 naisten osuus vähintään ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneista kasvoi 4,6 prosenttiyksikköä ja alemman korkeakoulututkinnon suorittaneista 1,2 prosenttiyksikköä. Keskiasteen suorittaneista naisten osuus koko maan tasolla vähentyi 0,7 prosenttiyksikköä. Korkeimmin koulutettujen naisten osuus kasvoi eniten Kouvolassa ja Porissa, vähiten Tampereella ja Jyväskylässä.

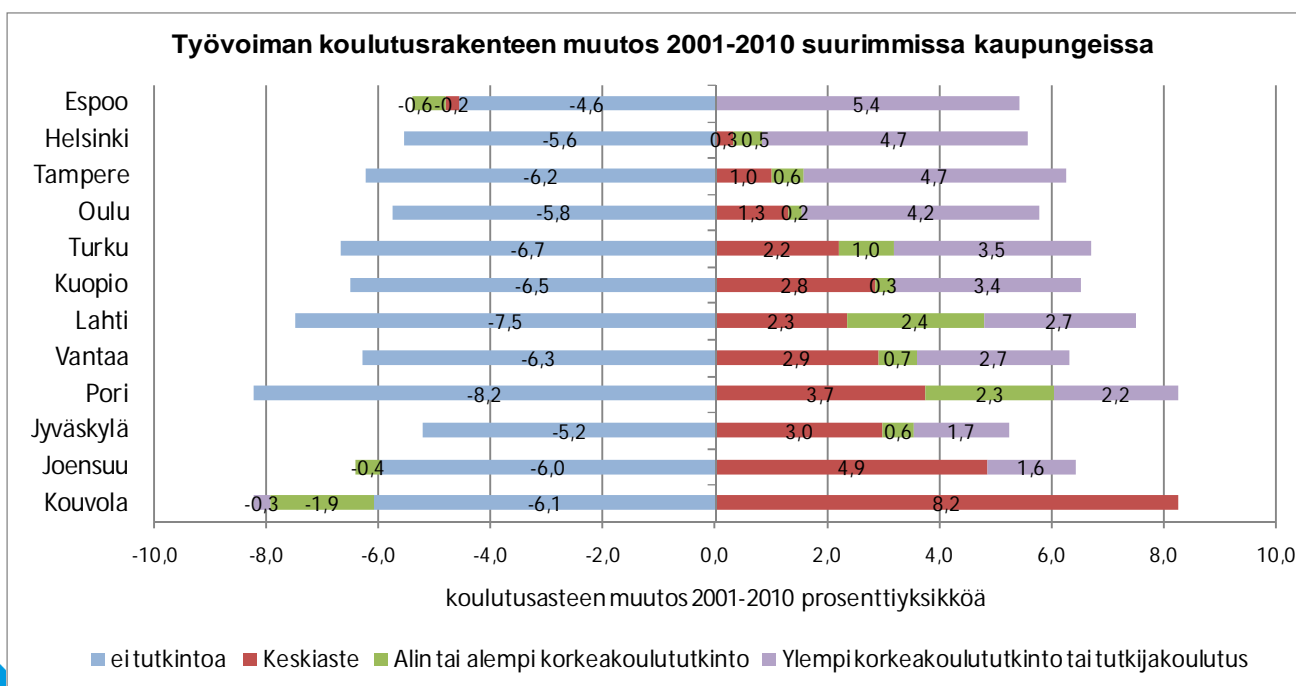
VÄESTÖN KOULUTUSRAKENNE SUURIMMISSA KAUPUNGEISSA 2010:

TYÖVOIMAN KOULUTUSRAKENNE (Työvoimaan luetaan kaikki 15-74 -vuotiaat henkilöt, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat työllisiä tai työttömiä)

Työvoiman koulutus rakenne kuvaa koulutusjakaumaa työmarkkinoilla. Koulutetuin työvoima on Espoossa, missä vähintään ylempään korkeasteen tutkinnon on suorittanut yli neljännes työvoimasta ja yli puolet on suorittanut vähintään korkeakoulututkinnon. Myös Helsingissä yli 20 % työvoimasta on suorittanut ylempään korkeasteen, kun Vantaalla vain reilu 10 % työvoimasta, Lahdessa 8,5 %. Vähiten ammattitutkintoa suorittamattomia on Oulussa ja Kuopiossa, reilu 10 % työvoimasta, eniten Vantaalla ja Lahdessa.

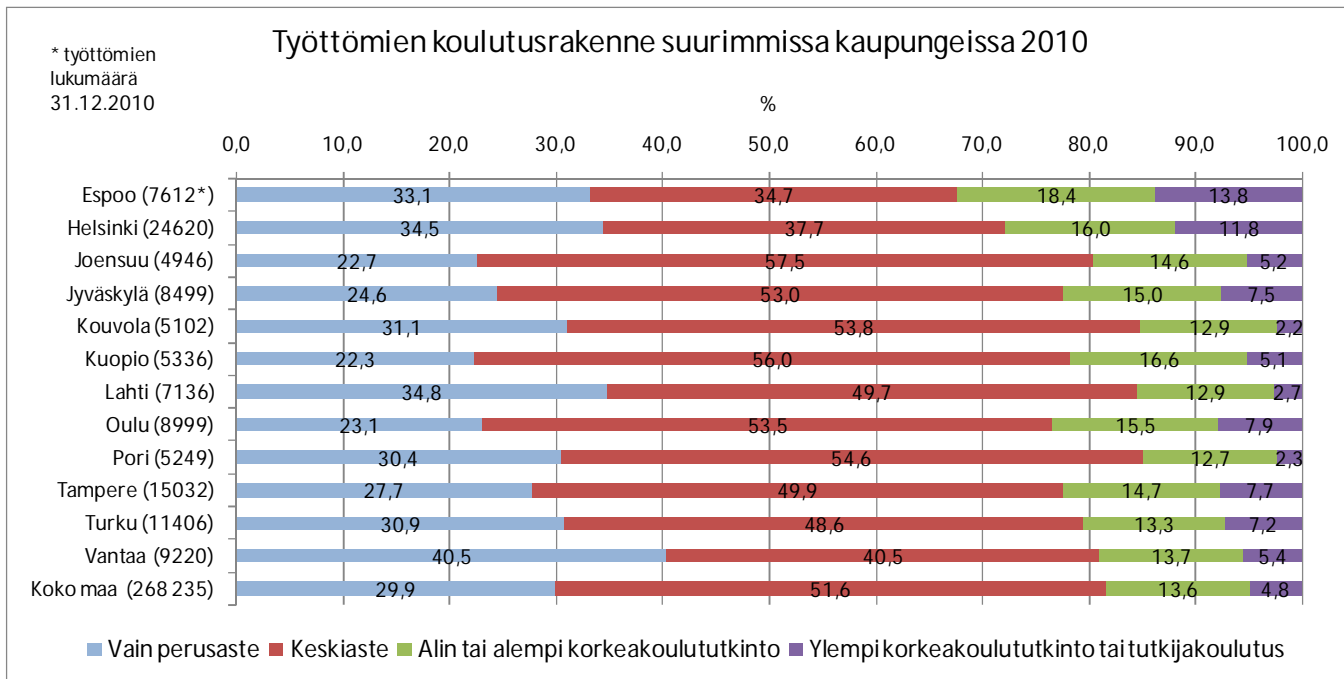

Työvoiman koulutusaste on noussut eniten Porissa ja Lahdessa vuodesta 2001, joissa ammattitutkintoa vaille olevien osuus työvoimasta on vähentynyt noin 8 prosenttiyksikköä. Keskiasteen suorittaneiden osuus kasvoi Lahdessa 2,3 prosenttiyksikköä, alimpien korkeasteen suorittaneiden 2,4 prosenttiyksikköä ja ylimmän korkeasteen suorittaneiden 2,7 prosenttiyksikköä. IT-alan työvoimatarve 2000 luvun ensimmäisenä vuosikymmenenä näkyy Espoon, Helsingin, Tampereen ja Oulun vähintään ylimmän korkeasteen suorittaneiden osuuden yli 4 prosenttiyksikön kasvuna. 2000-luvun kuntaliitokset vaikuttavat vertailuun Kouvolan, Jyväskylän ja Joensuun kohdalla.

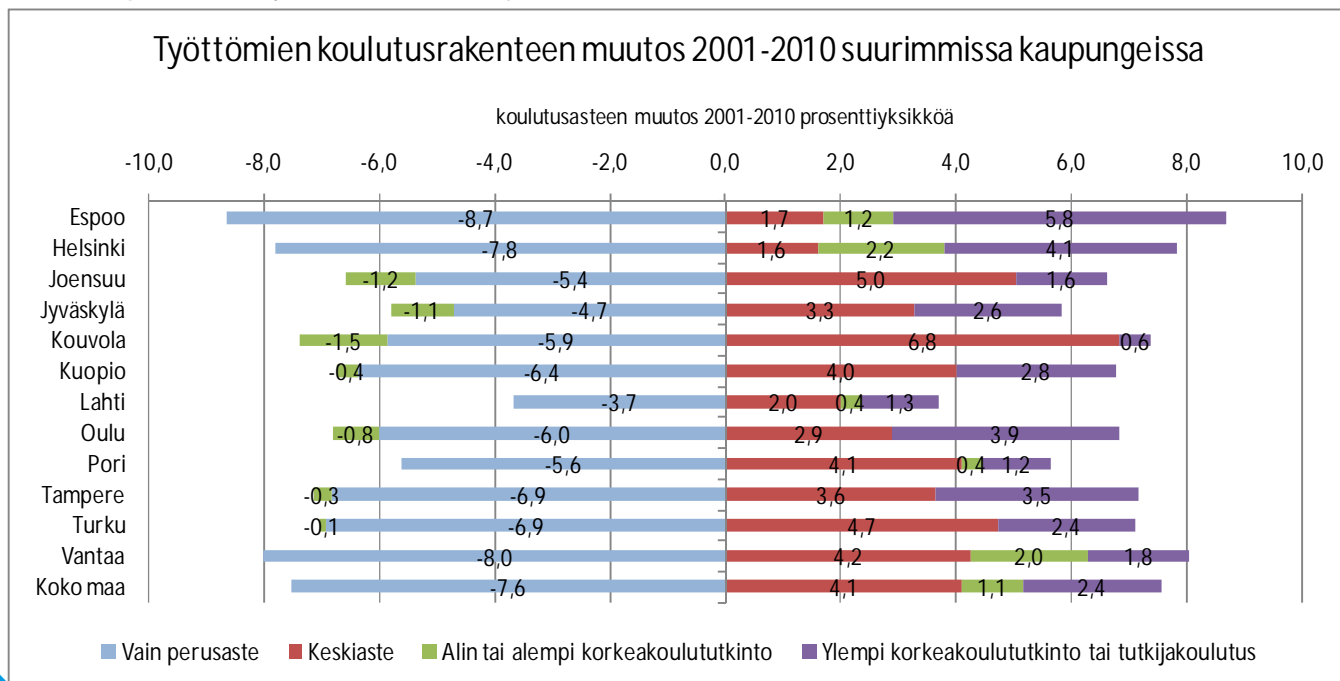

VÄESTÖN KOULUTUSRAKENNE SUURIMMISSA KAUPUNGEISSA 2010: TYÖTTÖMIEN KOULUTUSRAKENNE

Vain perusasteen suorittaneita työttömiä on suhteessa eniten Vantaalla (40,5 %), Lahdessa (34,8 %) ja Helsingissä 34,5 %), vähiten Kuopiossa (22,3 %) ja Joensuussa (22,7 %). Keskiasteen suorittaneita työttömiä on eniten Joensuussa (57,7 %) ja Kuopiossa (56 %). Korkea-asteen suorittaneiden osuus työttömistä on suurin Espoossa (32,2 %) ja Helsingissä (27,8 %) ja pienin Porissa (15 %) sekä Lahdessa (15,6 %).

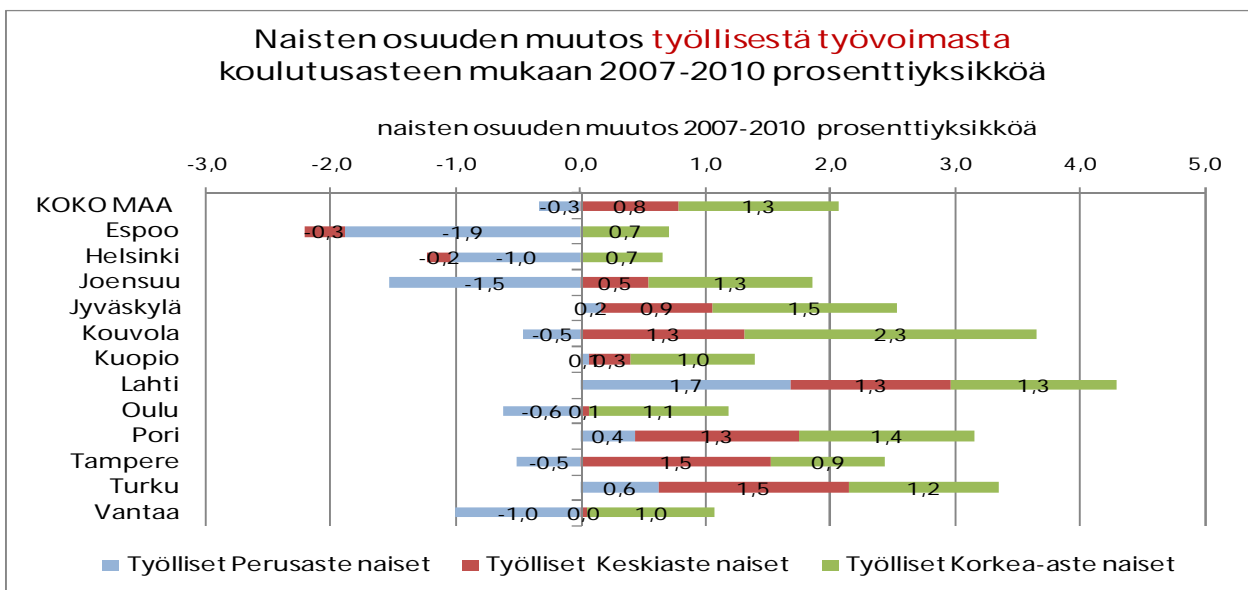
Vain perusasteen omaavien työttömien vähetessä vähintään ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus työttömistä on kasvanut varsinkin yliopistokaupungeissa. Alemman korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus työttömistä on taas pääsääntöisesti laskenut pääkaupunkiseudun ulkopuolella. Keskiasteen suorittaneiden osuus työttömistä on kasvanut eniten perinteisillä teollisuuspaikkakunnilla, kuten Kouvolassa. Lahdessa työttömien koulutus rakenteen muutosprosessi on ollut hitaampi kuin muissa suurimmissa kaupungeissa ja maassa keskimäärin. Ilmiötä selittää osaltaan korkea pitkäaikaistyöttömien määrä, joista suurin osa on vailla ammatillista tutkintoa.

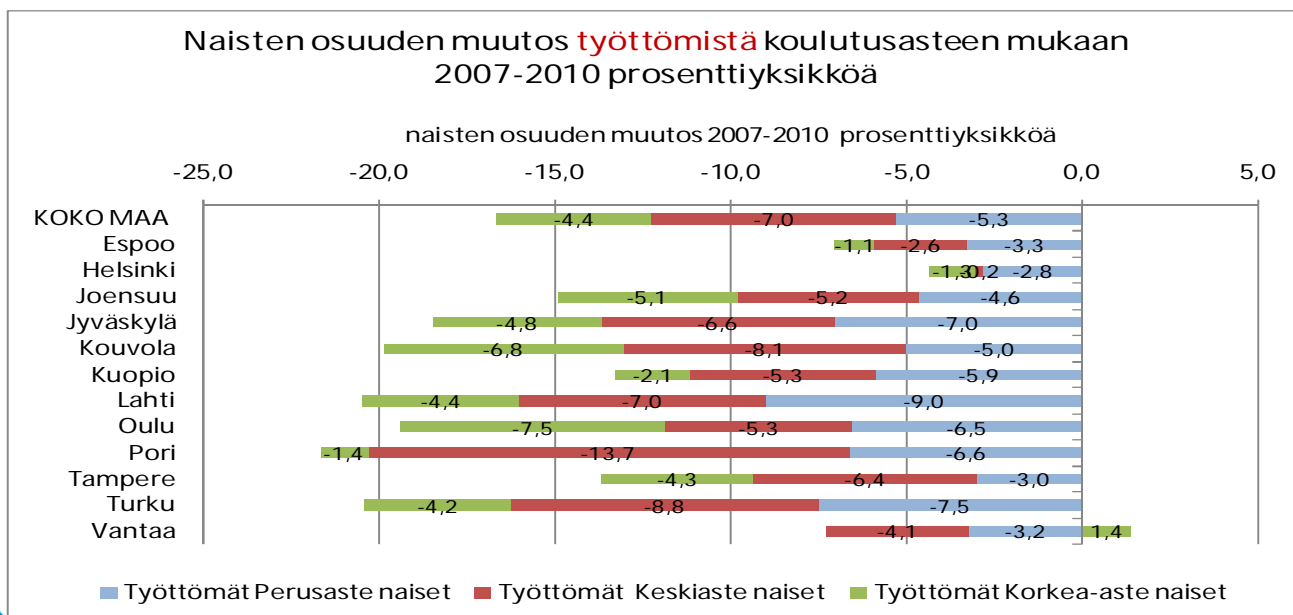
VÄESTÖN KOULUTUSRAKENNE SUURIMMISSA KAUPUNGEISSA 2007-2010: TYÖLLISEN TYÖVOIMAN JA TYÖTTÖMIEN KOULUTUSRAKENNE SUKUPUOLEN MUKAAN

Työvoimaan luetaan kaikki 15-74 -vuotiaat henkilöt, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat **työllisiä** tai **työttömiä**)

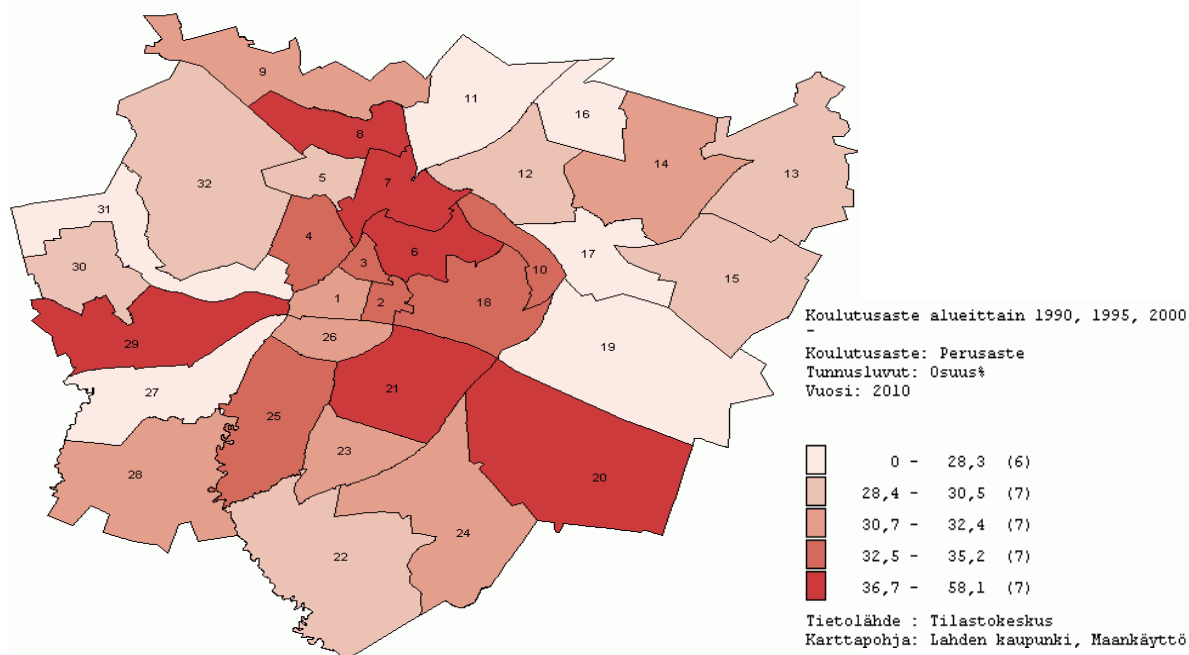
Vuoden 2008 lopussa alkanut lama (muutos 2007-2010) nosti naisten osuutta työllisestä työvoimasta. Korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden naisten osuus työllisestä työvoimasta kasvoi koko maan tasolla 1,3 prosenttiyksikköä, keskiasteen suorittaneiden osuus 0,5 prosenttiyksikköä ja vähensi vain perusasteen suorittaneiden osuutta 0,3 prosenttiyksikköä. Lahdessa sen sijaan perusasteen suorittaneiden naisten osuus työvoimasta nousi 2007-2010 suurimmista kaupungeista selvästi eniten (+1,7 prosenttiyksikköä). Naisten osuus työllisestä työvoimasta kasvoi vuodesta 2007 eniten Lahden ohella Kouvolassa, Turussa ja Porissa, vähiten pääkaupunkiseudulla.

Työttömyydestä tuli yhä enemmän miesten ongelma vuoden 2007 jälkeen, mikä on vähentänyt naisten osuutta työttömistä kaikissa koulutusasteissa. Koko maan tasolla perusasteen työttömien naisten osuus on vähentynyt vuodesta 2007 5,3 prosenttiyksikköä, keskiasteen suorittaneiden 7,0 prosenttiyksikköä ja korkea-asteen suorittaneiden 4,4 prosenttiyksikköä. Perusasteen naisten työttömyys on vähentynyt eniten vuosien 2007-2010 aikana Lahdessa 9,0 prosenttiyksikköä, keskiasteen suorittaneiden Porissa 13,7 prosenttiyksikköä ja korkea-asteen suorittaneiden Oulussa 7,5 prosenttiyksikköä. Vain Vantaalla korkea-asteen suorittaneiden työttömien naisten osuus kasvoi. Pääkaupunkiseudun suurissa kunnissa naisten osuus työttömistä on laskenut selvästi vähemmän kuin muissa suurissa kaupungeissa ja koko maassa keskimäärin.

VÄESTÖN KOULUTUSRAKENNE TILASTOLLISISSA KAUPUNGINOSISSA:

15-VUOTTA TÄYTTÄNYT VÄESTÖ: **PERUSASTEEN SUORITTANEET OSUUS%**

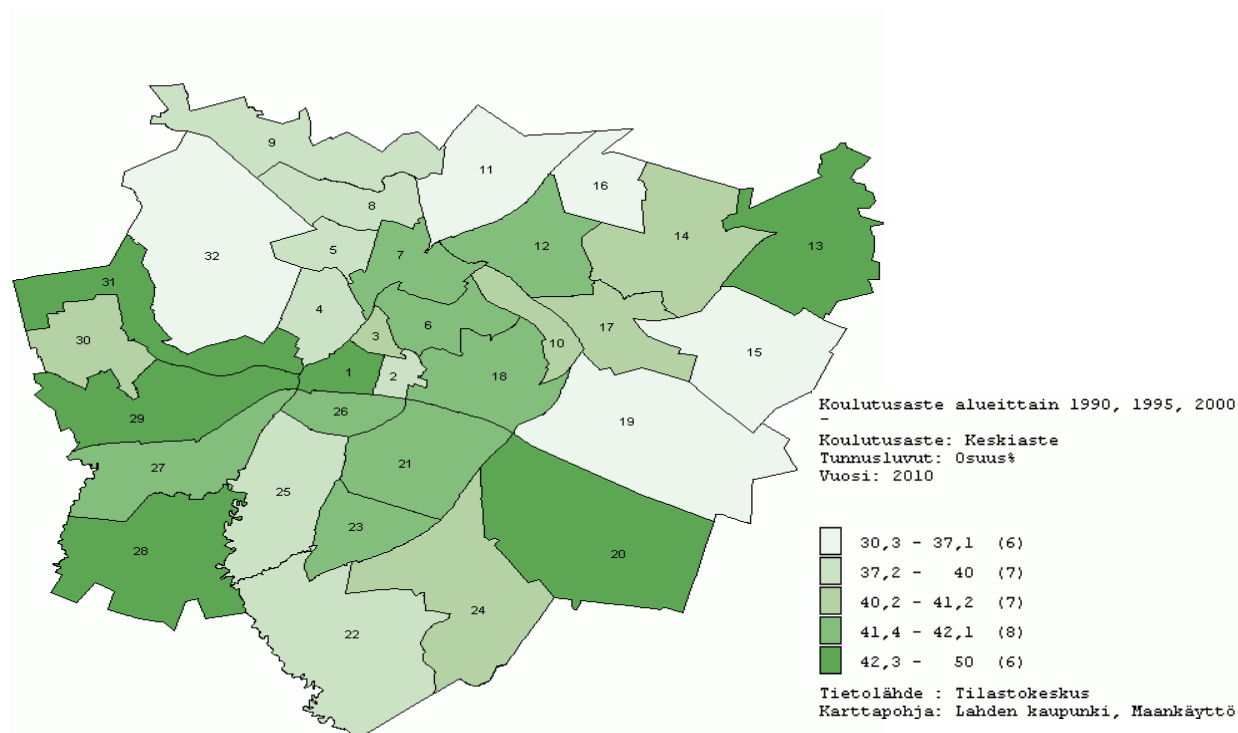
Til. kaup. osa	Perusaste %
MUU Muu alue	58,1
8 Mukkula	42
21 Kerinkallio	41,8
7 Kivimaa	38,8
20 Kujala	37,9
6 Kiveriö	37,5
29 Kärpänen	36,7
3 Pohjoinen keskusta	35,2
2 Itäinen keskusta	34,1
LAHTI	34
25 Laune	34
18 Möysä	33,8
10 Vipunen	33,7
4 Kartano	32,5
28 Jokimaa	32,4
26 Asemantausta	31,4
9 Kilpiäinen	31,2
14 Ahtiala	31,2
1 Ydinkeskusta	31,1
23 Nikkilä	30,8
24 Ämmälä	30,7
5 Niemi	30,5
12 Kytölä	30,2
30 Pirttiharju	29,4
32 Jalkaranta	29,2
15 Koiskala	28,9
22 Renkomäki	28,8
13 Kunnas	28,4
27 Hennala-Okeroinen	28,3
17 Myllypohja	28,2
11 Pesäkallio	28,1
16 Viuha	20,5
19 Karisto	14,3
31 Salpausselkä	0

Lahden 15-vuotta täyttäneestä väestöstä 34 % on vailla ammattitutkintoa. Vain perusasteen koulutustaustan omaavia on suhteellisesti eniten Mukkulassa ja Kerinkalliossa, yli 40 % väestöstä. Myös vanhuspainotteisilla alueilla kuten Kivimaalla ja Kiveriössä väestön koulutustaso on alhainen.

Suhteellisesti vähiten vain perusasteen suorittaneita on Karistossa, Viuhassa ja Pesäkalliossa.

VÄESTÖN KOULUTUSRAKENNE TILASTOLLISISSA KAUPUNGINOSISSA:

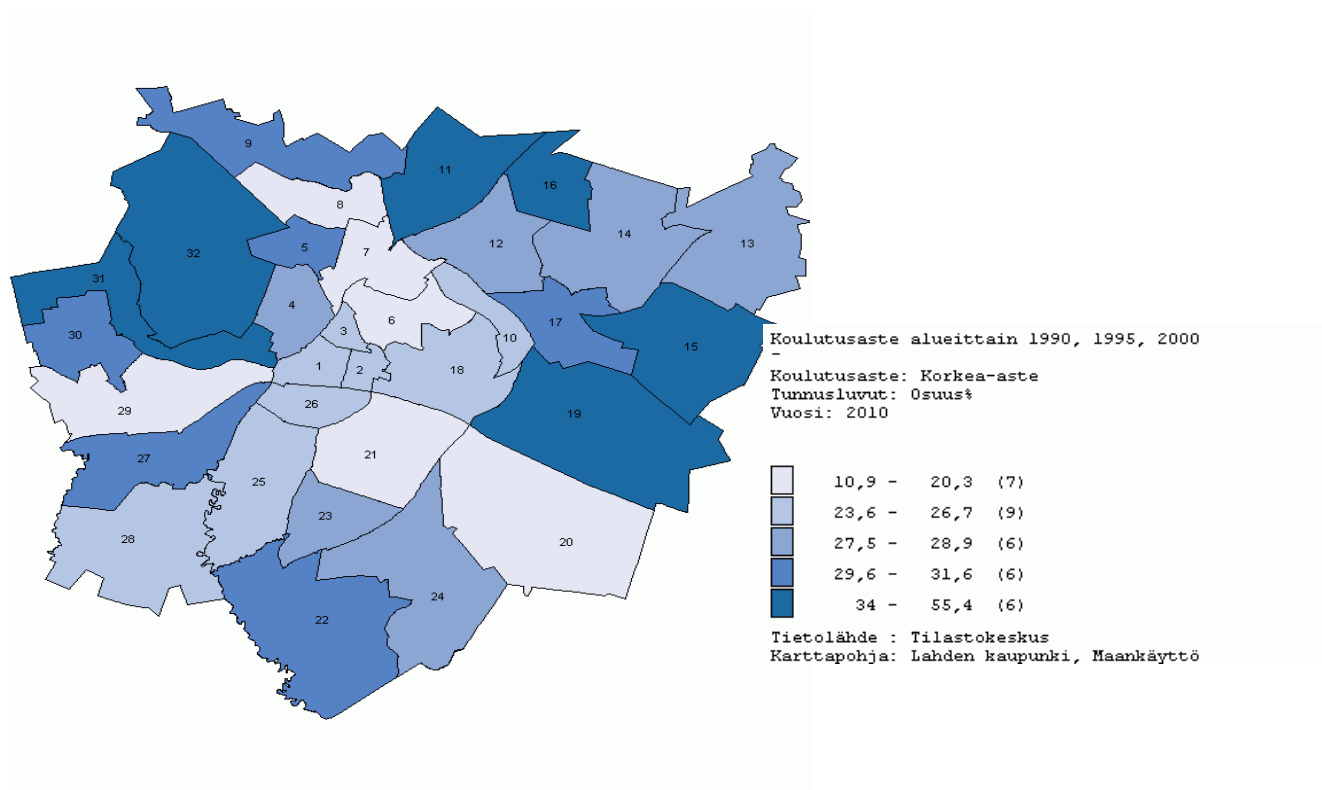
15-VUOTTA TÄYTTÄNYT VÄESTÖ: KESKIASTEEN SUORITTANEET OSUUS%

Til. kaup. osa	Keskiaste %
31 Salpausselkä	50
13 Kunnas	43,8
20 Kujala	43,2
29 Kärpänen	43
28 Jokimaa	42,5
1 Ydinkeskusta	42,3
6 Kiveriö	42,1
27 Hennala-Okeroinen	42,1
21 Kerinkallio	42
26 Asemantausta	41,9
23 Nikkilä	41,7
18 Möysä	41,5
12 Kytölä	41,5
7 Kivimaa	41,4
3 Pohjoinen keskusta	41,2
24 Ämmälä	41,2
10 Vipunen	41,1
14 Ahtiala	40,9
17 Myllypohja	40,9
30 Pirttiharju	40,3
LAHTI	40,2
22 Renkomäki	40
2 Itäinen keskusta	39,2
25 Laune	39,2
8 Mukkula	39,1
4 Kartano	38,6
5 Niemi	38,2
9 Kilpiäinen	37,2
15 Koiskala	37,1
11 Pesäkallio	36,2
16 Viuha	34,7
32 Jalkaranta	32,2
MUU Muu alue	31
19 Karisto	30,3

Keskiasteen tutkinnon on Lahdessa suorittanut 40,2 % 15-vuotta täyttäneestä väestöstä. Keskiasteen suorittaneet jakautuvat melko tasaisesti eri alueille. Suhteellisesti eniten keskiasteen suorittaneita on Kunnaksessa, Kujalassa ja Kärpäsessä yli 43 %, ja vähiten Karistossa ja Jalkarannassa, reilu 30 % väestöstä.

VÄESTÖN KOULUTUSRAKENNE TILASTOLLISISSA KAUPUNGINOSISSA 2010: 15-VUOTTA TÄYTTÄNYT VÄESTÖ: KORKEA-ASTEEN SUORITTANEET OSUUS%

Til. kaup. osa	Korkea-aste %
19 Karisto	55,4
31 Salpausselkä	50
16 Viuha	44,8
32 Jalkaranta	38,6
11 Pesäkallio	35,7
15 Koiskala	34
9 Kilpiäinen	31,6
22 Renkomäki	31,3
5 Niemi	31,3
17 Myllypohja	30,9
30 Pirttiharju	30,4
27 Hennala-Okeroinen	29,6
4 Kartano	28,9
12 Kytölä	28,2
24 Ämmälä	28,1
14 Ahtiala	27,9
13 Kunnas	27,8
23 Nikkilä	27,5
26 Asemantausta	26,7
2 Itäinen keskusta	26,7
25 Laune	26,7
1 Ydinkeskusta	26,6
LAHTI	25,8
10 Vipunen	25,3
28 Jokimaa	25,1
18 Möysä	24,8
3 Pohjoinen keskusta	23,6
29 Kärpänen	20,3
6 Kiveriö	20,3
7 Kivimaa	19,8
20 Kujala	18,9
8 Mukkula	18,9
21 Kerinkallio	16,2
MUU Muu alue	10,9

Lahden 15-vuotta täyttäneestä väestöstä reilu neljännes (25,8 %) on suorittanut korkea-asteen tutkinnon. Suhteellisesti eniten korkea-asteen suorittaneita on uusilla omakotialueilla kuten Viuhassa ja Karistossa, missä 55 % yli 14-vuotiaista on suorittanut korkea-asteen tutkinnon. Vähiten korkeakoulututkinnon suorittaneita Kivimaalla, Kujalassa, Mukkulassa ja Kerinkalliossa, alle 20 % 15-vuotta täyttäneistä.